

No. : 203494
Bijl. :

Betr. : C.P.N.-tactiek

VERTROUWELIJK

Naar aanleiding van de door het lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, voorzitter der E.V.C. en lid van het partijbestuur der C.P.N., F.REUTER, op 29 October ingediende motie inzake een loonsverhoging van 6%, moge ik Uwe Excellentie onderstaand een overzicht doen toekomen betreffende de door de C.P.N. gevolgde politiek inzake de huurverhoging en de consumptiebeperking.

De Resolutie van 6 Juni 1953 van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. gaf nog een bevestiging van het sinds 1950 door de Partij gehuldigde standpunt, dat elke vorm van huurverhoging moest worden afgewezen en dat de partij zich tegen een dergelijke verlaging van het levenspeil tot het uiterste diende te verzetten. Daarna kon uit verschillende publicaties in "De Waarheid" worden afgeleid dat de Partij het niet langer wenselijk achtte dit standpunt te handhaven.

De oproep van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. van 4 Juli 1953 naar aanleiding van het op 13 Juni 1953 verschenen Regeringsvoorstel inzake de huurverhoging bracht in deze klaarheid. Met de leuze "Geen huurverhoging zonder ruime compensatie door loonsverhoging") (onderstreping dzz.) gaf de C.P.N. haar oorspronkelijk afwijzend standpunt prijs. Deze ommekeer kan worden verklaard uit het feit dat volharding in de houding van afwijzing van de huurverhoging de C.P.N. volkomen in het niet gewenste isolement zou doen blijven en uit de omstandigheid dat een dergelijke houding in wezen in strijd was met de strekking van de Juni-resolutie die de "eenheid van actie"-tactiek nadrukkelijk voorschreef.

Geheel in het kader van de "eenheid van actie"-tactiek wachtte de C.P.N. zich er echter voor in het verdere verloop een uitspraak te doen omtrent het percentage der nodig geoordeelde ruime compensatie van de huurverhoging. Zij beperkte zich er toe in de 4 Juli-oproep de arbeiders te waarschuwen geen vertrouwen te stellen in de verklaringen van de bestuurders der Uniebonden, die in de Raad van Vakcentralen op 15 Juli '53 te kennen hadden gegeven de verantwoordelijkheid af te wijzen voor de door de Regering in haar ontwerp van 13 Juni 1953 voorgestelde compensatie.

Ook bij

-2-

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
te
's-GRAVENHAGE

VERTROUWELIJK

Ook bij haar commentaren op de onderhandelingen tussen de werkgevers- en werknemersorganisaties in de Stichting van de Arbeid hield de C.P.N. zich op de achtergrond. Dit bleek duidelijk uit de verwikkelingen in de Partij rond een door Marcus BAKKER in "De Waarheid" van 28 September '53 gepubliceerd artikel "Half ei of lege dop". De fungerend hoofdredacteur van het partijdagblad stelde daarin: "de lege dop van de ondernemer is voor de arbeider ten enenmale onaanvaardbaar. Maar ook tegen het halve ei van de Raad van Vakcentralen moet krachtig verzet worden aangetekend", (onderstreeping dzz.), in welke beeldspraak BAKKER met de "lege dop" op de door de ondernemers aangeboden 4,8% en met het "halve ei" op de door de Raad van Vakcentralen geëiste 6% loonsverhoging doelde.

Dit artikel, waarin dus ook de door de Uniebonden gestelde eis van 6% werd afgewezen, vond in de ogen van de partijleiding geen genade, omdat daardoor de C.P.N. in het sectarische vaarwater zou blijven, hetgeen men in strijd achtte met de "eenheid van actie"-tactiek. Het aangehaalde gedeelte van het artikel verscheen daarom slechts in één editie van "De Waarheid" en werd in andere edities niet afgedrukt.

Bij de verdere ontwikkeling van de loonbesprekingen en de door de Regering op 28 September '53 genomen beslissing inzake een loonsverhoging van 5% schaarde de C.P.N. zich nadrukkelijk achter de eisen van de Uniebonden.

De motie van het kamerlid F. REUTER moet in hetzelfde licht worden gezien. De door hem in de Tweede Kamer gegeven toelichting op de door hem ingediende motie verraadt weer duidelijk de "eenheid van actie"-tactiek. Het C.P.N.-kamerlid stelde daarin, volgens de publicatie in "De Waarheid" van 30-10-1953 nl.: "Niet omdat wij 6% voldoende achten, maar omdat iedereen het over de 6% eens is, dien ik de motie voor zulk een loonsverhoging in. Over verdergaande eisen kan verschil van mening ontstaan, over de 6% niet. Zelfs in de Kamer hebben meerdere leden de vorige week de indruk gewekt dat niet 5 maar 6% juist is". (onderstreeping dzz.).

Na de verwerping van de motie REUTER verscheer in "De Waarheid" van 4 November '53 een artikel van Bertus BRANDSEN onder de kop "Na het Kamerdebat". Daarin wees deze E.V.C.-bestuurder er op dat de enigen die het voor de leden en de kaderleden van het N.V.V. en voor de arbeiders in het algemeen hebben opgenomen, de communisten zijn geweest. Hij riep deze arbeiders op actie te gaan voeren tegen de "vrije loonvorming", mede door middel van hun vakbeweging, waarin zij de leiders ter verantwoording moeten roepen, die hun eisen hebben verloochend", aldus trachtende de arbeiders tegen de leiders der Uniebonden op te zetten. (onderstreeping dzz.).

De C.P.N.-politiek

VERTROUWELIJK

De C.P.N.-politiek inzake de huurverhoging en de consumptiebeperking toont aan dat de C.P.N. vasthoudt aan de "eenheid van actie"-tactiek en dat zij voortgaat met haar pogen verbinding met de massa te verkrijgen.

Een doordruk van dit schrijven werd ter kennisneming gezonden aan Z.E. de Minister-President, alsmede aan Uw ambtgenoten de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting.

/HET HOOFD VAN DE DIENST

w.g. Mr. H. W. Felderhof